

Dziennikarze przyszłości

Autorki: Katarzyna Krywult-Krajewska, Joanna Płatkowska

Lekcja 5:

Kto? Co? Jak? Gdzie? Kiedy? – czyli podstawowe pytania reportera. Rozpoczynamy pracę metodą projektu

Lekcja wprowadzająca do pracy projektowej, przedstawiająca poszczególne zadania stawiane przed uczniami, opisująca pracę grupową – jej podział, role i terminy.

Praca metodą projektu wymaga odpowiedniego harmonogramu: nie powinna ograniczać się wyłącznie do godzin, podczas których realizujemy scenariusze. Proponujemy, by projekt trwał - w zależności od ilości uczniów i grup biorących udział w zadaniach - od 3 tygodni do 1,5 miesiąca.

Cele zajęć:

Uczeń powinien:

- wiedzieć, czym jest podcast,
- wybrać lub stworzyć ciekawy temat reportażu,
- rozpocząć współpracę w grupie.

Pojęcia kluczowe:

→ projekt → podcast → lider

Materiały pomocnicze:

- <http://dziennikarzeprzyszlosci.blogspot.com/>
- animacja "Reportaż ze szkolenia" - stworzona przez nauczycieli podczas warsztatów
- prezentacja dotycząca pracy metodą projektu: https://docs.google.com/presentation/d/1fcailwePo83dLXNUdQm6U8aOstV9l_qKGOmW3TTfR6g/edit?usp=sharing

Czas na realizację zajęć: 45 min (1 godzina lekcyjna)

Metody pracy:

- pogadanka,
- metoda projektu (podział na grupy, wybór tematu, przydzielanie zadań).

Treści programowe (związek z podstawą programową)

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych - II etap edukacyjny - klasy IV-VI; język polski. Treści szczegółowe:

- II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.
 2. Analiza. Uczeń:
 - 2.8. wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego), potrafi nazwać ich tworzywo (ruchome obrazy, warstwa dźwiękowa);
- III. Tworzenie wypowiedzi.
 1. Mówienie i pisanie. Uczeń:
 - 1.1. uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat; prezentuje własne zdanie i uzasadnia je;
 - 1.2. czytając głośno, wyraziście, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych - II etap edukacyjny - klasy IV-VI; zajęcia komputerowe. Treści szczegółowe:

3. Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł. Uczeń:
 - 3.4. opisuje cechy różnych postaci informacji: tekstowej, graficznej, dźwiękowej, audiowizualnej, multimedialnej.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie w tematykę i integracja grupy

Prosimy uczniów, by spojrzeli na mapę mentalną przygotowaną na wcześniejszych zajęciach. Wspólnie z dziećmi przypominamy, czym jest reportaż, jakie są jego charakterystyczne cechy, a także na co szczególnie musi zwracać uwagę reporter podczas swojej pracy.

2. Część zasadnicza

Ta część zajęć posłuży głównie do przygotowania uczniów do pracy metodą projektu. Podczas omawiania poszczególnych etapów pracy grupowej można posłużyć się prezentacją:

https://docs.google.com/presentation/d/1fcajlwePo83dLXNUdQm6U8aOstV9l_qKGOmW3TTfR6g/e/dit?usp=sharing.

1. Wyjaśnienie, czym jest metoda projektu.

Metoda projektu to bardzo przyjemny sposób zdobywania wiedzy: podczas praktycznych i samodzielnych działań można się bardzo dużo dowiedzieć, wykazać wieloma umiejętnościami i spełnić w jakiejś roli. Uczniowie otrzymają bardzo jasne instrukcje i na ich podstawie, współpracując ze sobą, zrealizują zadanie, jakim jest **stworzenie reportażu w formie animowanego podkastu**. Należy założyć, że podkast powinien trwać od 3 do 7 minut, obejmować ok. 10 zdjęć i przynajmniej po jednej akcji (np. animacji postaci/tła) towarzyszącej każdemu z nich.

Czym jest reportaż i podkast – już wiemy. Pora na objaśnienia związane z animacją w Scratch.

Tu następuje zaprezentowanie animacji "Reportaż ze szkolenia" – stworzonej przez nauczycieli podczas warsztatów. Nauczyciel opowiada o projekcie, który stworzył samodzielnie, wyjaśniając, z jakich elementów się on składa, co stanowiło dla niego trudność i na co należy zwrócić szczególną uwagę tworząc reportaż online.

2. Rola nauczyciela w projekcie.

Każda z grup wykonująca określone zadanie pracować będzie pod nadzorem nauczyciela. Nauczyciel w tym projekcie ma za zadanie współpracować z każdą grupą – nie podając gotowych odpowiedzi na pojawiające się pytania, nie proponując najlepszych rozwiązań. Nauczyciel ma umożliwić uczniom samodzielne dochodzenie do wiedzy – podawać źródła, z których uczniowie powinni korzystać, udzielać ewentualnych rad, pilnować dotrzymywania terminów.

3. Zapoznanie się z proponowanymi tematami.

Uczniowie, zanim podzielą się na grupy, powinni zostać zapoznani z proponowanymi tematami reportażu. Oczywiście zaznaczamy, iż nie muszą się decydować na żaden z poniższych – być może mają już jakieś pomysły, które chcą zrealizować. Liczymy na uczniowską kreatywność.

Proponowane tematy:

- Dziennikarze przyszłości o szkole przeszłości – reportaż o Waszej szkole, jej historii, stworzony na podstawie wspomnień najstarszych absolwentów;
- Rozmowy z głową w chmurach – wywiad-podkast z interesującą osobą żyjącą w Waszej okolicy (kimś sławnym; z obcego kraju; kimś, kto wykonuje niebezpieczny zawód, itp.);
- Jak Cię widzą, tak o Tobie mówią? – wywiad-podkast z osobami ze środowiska lokalnego o wizerunku Waszej szkoły i jej uczniów;
- Byliśmy tam! Widzieliśmy to na własne oczy! – łże – reportaż ze świata wybranej lektury;
- Opowieść o niezwykłym miejscu. – reportaż z elementami opisu ciekawego miejsca, które warto odwiedzić;

- Jak się nie zgubić w labiryncie wiedzy? – reportaż podróżniczy – przewodnik po szkole, bardzo przydatny dla nowych uczniów, łączący w sobie dokładny opis budynku szkoły i wypowiedzi uczniów, nauczycieli oraz innych pracowników;
- Szkoła szyta na miarę nowego wymiaru – reportaż przedstawiający wybrany problem, z którym boryka się
- współczesna szkoła, z uwzględnieniem sposobów rozwiązania go (np. używanie telefonów komórkowych przez uczniów w czasie lekcji, wyłącznie zdrowa żywność w sklepikach szkolnych, szkolny dress code);
- O chórze w chmurze – bardzo muzyczny reportaż-podkast zawierający nagrania z koncertów i prób szkolnego chóru lub zespołu muzycznego (ew. grupy teatralnej);
- Co robisz dziś po szkole? – reportaż złożony z sondy korytarzowej, badającej zainteresowania uczniów i ich aktywność pozaszkolną;

4. Podział uczniów na grupy.

Praca grupowa zawsze stanowi wyzwanie: nie każdy uczeń potrafi bowiem współpracować, wchodzić w wyznaczone role, pracować zgodnie z wyznaczonym harmonogramem.

Proponujemy, by nasz projekt był realizowany w zespołach 4-5-osobowych z podziałem na poszczególne role. Jeśli w klasie pojawi się sytuacja problematyczna (brak liderów lub ich zbyt duża liczba), proszę przejść od razu do punktu kolejnego. Uświadomienie uczniom, że każda rola w pracy metodą projektu jest ważna, być może ułatwi dobór współpracowników.

5. Przydzielenie ról w grupach.

Oczywiście poniższy podział jest umowny. Zależy on w dużej mierze od tematu wybranego przez zespół – niektóre wymagają większej ilości zdjęć, inne zaś większych umiejętności technicznych. Uczniowie powinni sobie zdawać z tego sprawę, wspierać się, jeśli pojawią się jakieś trudności, współpracować w obrębie poszczególnych zadań.

Proponowane role:

Naczelnny – lider zespołu, dzieli obowiązki między wszystkich członków grupy, dba o uzupełnianie Notatnika reportera (o którym więcej w punkcie 7); charyzmatyczny uczeń, który pokieruje pracą grupy;

Fotograf – osoba odpowiedzialna za robienie zdjęć obrazujących reportaż; uczeń posiadająca narzędzia i umiejętności fotograficzne;

Wywiadowca – osoba odpowiedzialna za przygotowanie pytań do wywiadów i przeprowadzanie rozmów; uczeń otwarty i odważny;

Techniczny – osoba odpowiedzialna za efekt końcowy; posiadająca umiejętności obsługi programów: Audacity i Scratch;

Koordynator – osoba odpowiedzialna za pracę grupy w określonym czasie, dbająca o dotrzymanie terminów przez zespół (w zespole 4-osobowym zadanie to przypada Naczelnemu).

6. Terminy.

Metoda projektu wymaga ustalenia harmonogramu i bieżącej kontroli pracy uczniów. Nauczyciel tworzy wraz z uczniami kalendarz kolejnych zajęć z datami i poszczególnymi etapami pracy, podlegającymi kontroli – aż do ostatniego dnia projektu, podczas którego grupy prezentują gotowe reportaże. Wśród elementów kontrolowanych powinny się znaleźć m.in.:

- podział zadań w ramach pracy w grupie (sprawiedliwy i przemyślany),
- scenariusz reportażu (plan pracy stworzony przez uczniów),
- podkast – jego jakość, długość, montaż,
- zdjęcia – ich jakość, ilość,
- gotowy produkt (nauczyciel musi go zobaczyć przed publikacją na szerszym forum).

7. Notatnik reportera – co to takiego?

Notatnik reportera to karta projektu wypełniana przez Naczelnego (lidera grupy) podczas pracy grupowej. Jest niezbędna do analizy i ewaluacji całego projektu - pamiętajmy, że oceniany jest proces dochodzenia do wiedzy, a nie tylko efekt końcowy. (Notatnik reportera stanowi załącznik do scenariusza).

3. Podsumowanie i ewaluacja:

Gdy uda się nam podzielić klasę na grupy (z liderami wyraźnie rysującymi się w każdej) i rozpoczną się pierwsze spory związane z wyborem tematu – odnieśliśmy sukces.

Podsumowując lekcję należy ustalić harmonogram kolejnych zajęć z konkretnymi datami i zadaniami, które będą podlegały bieżącej ocenie.

Notatnik reportera

I. Podstawowe informacje – zespół uczniowski i temat zadania:

Temat reportażu (tytuł i krótki opis)	
Zespół uczniowski (podpisy uczniów)	
Nauczyciel opiekun	

II. Określenie celów projektu:

„Czego się chcemy dowiedzieć?” i/lub „Co chcemy osiągnąć?”	
---	--

Rola (działania)	Uczeń	Terminy realizacji	Informacja o wykonaniu - wypełnić po wykonaniu działania

Wypełnić po wykonaniu działania:

Co stanowiło dla nas trudność i jak ją pokonaliśmy?	
Z czego jesteśmy zadowoleni?	
Czego się nauczyliśmy?	

III. Konsultacje z nauczycielem

(tabela wypełniana sukcesywnie w czasie realizacji projektu)

Terminy	Element podlegający kontroli	Podpis nauczyciela

IV. Publiczne przedstawienie rezultatów projektu

Termin prezentacji	
Miejsce prezentacji	
Forma prezentacji	
Udział członków zespołu	
Odbiorcy	